

Յու.թիւնը առանձին գիտցաւ ատենով սոսանալ
Ձէյթոնի արծիւներու համար։ Եւ սակայն
ասի պիտի ըլլար միակ ապահով եւ խոհեմ
եղանակը զարեցնելու կոտորածները եւ վերջ
դնելու խեղճՀայաստանի դարաւոր ցաւերուն։

Ներկայիս համար, եւ թերեւս դեռ երկար
ժամանակի համար, Հայերը չեն խնդրել եւ
պիտի չխնդրեն վերակազմութիւնը միակ
թագաւորութեան մը, միակ անկախ տէրու-
թեան մը։ Անոնք առ այժմ կը գոհնան որ
խաղաղ ձգտին ապրելու, իրենց ինչքերովը,
իրենց կիներովը եւ իրենց հոգիովը։ Հնատուն
ճշմարտութեամբ արեւակաւորներ, կը սիրեն իրենց ա-
ւանդութիւնները եւ զանոնք կը պահպանեն.
կրօնաւոր հայրենասէրներ. կը պաշտպանեն
իրենց լեռը. ինքզինքնին ուժով կը զգան եւ
չեն ուզեր վերնին ծռել ոչ մէկ գերութեան.
իրենց մէջ գեռ կը կրեն իրենց արիական ու-
սաւոր աստուծոյն Պրոմէթէոսի աստիճանը,
իրենց մեծ Սուրբ Լուսաւորչի եռանդէն, իրենց
մարտիրոսներու եւ իրենց առաքելներու
վերապահութեամբ. վերստին հրաւիրած.
այս մեծ բարերար բոցը պէտք ունի ծաւա-
լուելու եւ տարածուելու, սրբազան խառնու-
մեր քաղաքակրթութեան լոյսին հետ։ Հայ-
կական քաղաքական միութիւնը պիտի
կարենայ թիրեւս, օր մը, ճակատագրական,
անխուսափելի քաջալուսման մէջ կայսրու-
թիւններուն, եղբայրօրէն զանակցած ժողո-
վուրդներու վերակենդանացած ու թրթուռ
միութիւններուն հանդէպ։ Ըլլալ նոր պատ-
մական պէտք մը եւ ստեղծել կեդրոն մը մե-
ծավառ նոր, հզօր արեւելեան կազմաւորու-
թեան մը։

Բայց առայժմ Հայերը կը գոհնան բաւա-
կան թիւով, եւ այս քիչն է որ բարձրաձայն
կը խնդրենք հոռ անոնց համար։

Կը բաւէ իրենց համար որ մարդավարի կա-
ռավարութիւններու տակ վերակազմեն իրենց
հոգեկան միութիւնը։ Բայց թէ բարբարոս
պաշտպանութեան Քիւրա մը, Սթամպուլի զապթիէ
մը, կորս եւ անառնական, դեռ տիրապետող
մնայ ամբողջ ուշիմ եւ քաղաքակրթ ժողո-
վրդի մը, ո՛չ, ա՛լ այսուհետեւ անհանգու-
թելի է ատիկա։

ԱՆՁԵԼՕ ՏԸ ԿՈՒՊԵՐԱԹԻՍ

ՍՈՍԵԱՑ ԱՆՏԱՌԻՆ ԴԵՂՕՆԸ

Հայոց երկրին վրայ դեռ կ'ապրին
Սօսիները Արմէնաւանդ
Եւ յրօսթեանն ու ըստուելին
ԻՒՂՅԱՅԳ անոնց՝ անարգաւանդ
Արեւ մը ետք՝ քերթող, երբ խանդ
Ու ներշնչում խնդրել կուգայ.
Խրոնովայ յը ճիւղերն աստ անդ
կը փափրսան. «Դո՛ւն ես, արքա՛յ . . . »

Կ'անցնին անվերջ գարն ու տարին
Իրերհալած . . . Դաշտ, դարեւանդ
Ու լեռներուն ալ կատարին
Զիւնը՝ փայլուն զերի աղամանդ՝
Կը կըրեն հետքն անոնց հիւանդ,
Մանր քայլերուն . . . մինչ հոս հսկայ
Ծառերն, յոյսով միշտ անվերանդ,
Կը փրկւնան . . . «Դո՛ւն ես, արքա՛յ . . . »

Սեւ աղէտքի մը նախօրին .
Անտառն յուզուած է մահաւանդ .
. . . Օ՛հ, կալերուն հացն ու գարին . . .
Տունե՛րն, զիւղե՛րը քարոքանդ . . .
Օ՛հ, թշնամոյն ըստուելին հոն ժանտ . . .
— Բայց մինչ թաւառաքը կը սրկայ,
Ահա ձայնիւ անհրնազանդ
Կը փափրսան . . . «Դո՛ւն ես, արքա՛յ . . . »

206

Իշխան, անյայտ դեռ քու անուանդ
Հայրերդները ապագայ
Ուխտած պաշտում մը մոլեռանդ՝
Կ'աղաղակեն, «Դո՛ւն ես արքա՛յ . . . »

Վ. ՏԻՐԱՆԵԱՆ

